

Nr 749

Av herrar Larsson i Julita och Ekström i Björkvik, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 106, angående skogsvårdsstyrelsernas organisation och verksamhet, m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 106 angående skogsvårdsstyrelsernas organisation och verksamhet m. m. föreslås vissa åtgärder, som angivas vara ett led i strävandena att effektivisera skogsbruket. Mot den sålunda angivna målsättningen synes någon berättigad invändning inte kunna göras. Däremot torde anledning till meningsskiljaktighet föreligga beträffande spörsmålet huruvida samtliga de genom Kungl. Maj:ts här ifrågavarande proposition föreslagna ändringarna av de nuvarande bestämmelserna äro ägnade att befrämja det angivna syftemålet.

Ett element som ingår i propositionen är frågan om en skälig avvägning av skogsvårdsavgiften. Det torde knappast vara något fel att göra det påståendet, att denna fråga politiserats på ett sådant sätt, att den blivit onödigt kontroversiell. Riksdagen har haft att taga ställning till upprepade framställningar om sänkning av skogsvårdsavgiften. När 1955 års skogsvårdsutredning avlämnade sitt betänkande, hade frågan om sänkning av skogsvårdsavgiften aktualiserats i skilda sammanhang och på olika sätt. Detta värt konstaterande sker utan att vi därmed vilja göra gällande, att utredningen vid sitt ställningstagande till frågan om skogsvårdsavgiftens skäliga avvägning på otillbörligt sätt låtit sig påverkas av opinionsbildningen.

Skogsvårdsutredningen föreslog emellertid en sänkning av skogsvårdsavgiften från 1,25 till 0,7 promille. Vidare angav utredningen vilka uppgifter som enligt dess mening borde över statsbudgeten bestridas med inflytande skogsvårdsavgifter eller andra medel. Principen härutinnan skulle enligt utredningens mening vara, att det sammanlagda beloppet av skogsvårdsavgifter och biträdesinkomster skulle svara mot kostnaderna för skogsvårdsstyrelsernas serviceverksamhet. Likaså skulle det statliga bidraget motsvara kostnaderna för den offentliga delen av styrelsernas verksamhet.

Departementschefen anför emellertid, att det av utredningen utnyttjade materialet och den använda beräkningsmetoden inte anses vara av den art, att därav kan dragas de slutsatser som utredningen gjort. Enligt departementschefens uppfattning har utredningen vid sin avvägning tillfört den offentliga sektorn större andel av uppgifterna än vad som enligt hans upp-

fattning bör hänföras dit. För att erhålla tackning för de kostnader, som enligt departementschefens uppfattning skola bestridas med inkomster i form av skogsvårdsavgifter, föreslås denna avgift utgå med 1 promille. En sänkning av uttagingskvoten från 1,25 till 1 promille beräknas medföra ett inkomstbortfall på 2 500 000 kronor. I stället för att uttagas i form av generell skogsvårdsavgift avses detta belopp komma att täckas genom individuellt erlagda ersättningar för av skogsvårdsstyrelserna utförda tjänster åt skogsägarna. Departementschefen förväntar att de nu gällande biträdestaxorna komma att medföra en rätt väsentlig inkomstökning och han synes förmoda, att de minskade inkomster i form av skogsvårdsavgifter som förändras av uttagingskvotens sänkning från 1,25 till 1 promille i stort sett skola komma att kompenseras genom ökade inkomster inom den taxebelagda sektorn.

För vår del kunna vi inte undgå att anse en dylik bedömning alltför optimistisk. Verkliga förhållandet torde vara, att redan de nuvarande biträdestaxorna nått en sådan höjd, att de i viss mån verka återhållande på efterfrågan av skogsvårdsstyrelsernas tjänster. För att balansera ut inkomstbortfallet av skogsvårdsavgifter inom den taxebelagda sektorn torde det vara ofrånkomligt med en ytterligare och avsevärd uppjustering av biträdestaxorna. En sådan åtgärd är emellertid ägnad att ytterligare och förmodligen på ett markant sätt minska efterfrågan på biträdes hjälp från skogsvårdsstyrelserna. Det torde inte vara uteslutet, att höjda biträdestaxor rent av kunna medföra inkomstminskning samtidigt som skogsvårdsstyrelserna frånhändes möjligheten att få den anställda personalens erfarenhet och kunnighet utnyttjad av skogsägarna, vilket i så fall blir till förfång för skogsvårdens förkovran och fromma. Ett sådant, av oss befarat minskat ianspråktagande av de tjänster, som den nuvarande skogsvårdsstyrelseorganisationen kan erbjuda och lämna skogsägarna, företrädesvis genom en ansvarsmedveten och yrkesskicklig länsskogvaktarkår, anse vi för vår del ägnad åstadkomma motsatsen till den effektivisering av skogsbruket, som de genom propositionen föreslagna åtgärderna avses vara ett led uti. Att en effektivisering på detta område skall kunna utvinnas genom åtstramning av resurserna förefaller oss alltför paradoxalt för att förtjäna allvarlig tilltro.

Med beaktande av skogsvårdens berättigade intressen kunna vi på grund av här anförda skäl inte anse det möjligt att genomföra den föreslagna sänkningen av skogsvårdsavgiften, då av denna inkomstminskning önskvärd och erforderlig motsvarande uppräknings anslaget över statsbudgeten torde få anses vara uteslutet. En skogsvårdsavgift som utgår med 1,25 promille kan enligt vår mening inte vara oskäligt betungande för skogsägarna. Att äga och besitta skog och skogsmark torde på goda grunder kunna anses vara en förmån som väl försvarar det betraktelsesättet att det

ingalunda framstår såsom obilligt att dessa ägare i samma utsträckning som hitintills i solidarisk samverkan bestrida och ansvara för de kostnader som äro förbundna med och som uppkomma vid samhällets tillsyn och vård av den betydelsefulla nationaltillgång som skogsproduktionen utgör.

Med åberopande av ovan anförda få vi därför hemställa,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 106 angående skogsvårdsstyrelsernas organisation och verksamhet m. m. ville besluta, att skogsvårdsavgift må utgå med 1,25 promille.

Stockholm den 1 april 1960

Gust. Larsson
i Julita

Ragnar Ekström
i Björkvik
